

REFUGIUM

**Noodfonds
Vluchtelingen
Zeeland**

JAARVERSLAG 2023

Inleiding

In dit jaarverslag van de Stichting Noodfonds Vluchtelingen Zeeland, handelende onder de naam "Refugium" leest u hoe het Refugium in 2023 is vergaan. Dit jaarverslag is in eerste instantie bedoeld voor sponsors, donateurs, VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland (bestuur en medewerkers), maar kan daarnaast ook interessant zijn voor vluchtelingen in Zeeland en andere belangstellenden.

Ontstaan Refugium

Refugium is een onafhankelijk noodfonds waarmee sinds 2014 financiële noodondersteuning zoals tot dan door het voormalige VluchtelingenWerk Zeeland gebeurde, wordt voortgezet.

Doel en werkwijze

Refugium is een noodfonds (stichting) met als doel vluchtelingen die cliënt zijn van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland, regio Zeeland (hierna ook: VWZ), te ondersteunen:

- in situaties waarin noodzakelijke kosten ontstaan in het kader van een verblijfsprocedure en gezinshereniging,
- als er sprake is van een humanitaire noodsituatie van een uitgeprocedeerde asielzoeker en als een nieuwe verblijfsaanvraag reëel uitzicht biedt op het alsnog krijgen van een verblijfsstatus (asiel of regulier),
- met kleine uitgaven in situaties waarin medewerkers en/of vrijwilligers van VWZ ondersteuning noodzakelijk vinden.

Refugium ondersteunt mensen met een lening of een gift.

Met ingang van 2016 valt de gemeente Goeree-Overflakkee (Zuid-Holland) ook onder het werkingsgebied van de regio Zeeland van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland. Sindsdien kunnen ook vluchtelingen die wonen in de gemeente Goeree-Overflakkee en die daar cliënt zijn van VWZ bij Refugium om steun vragen.

Een gemeente in Zeeland werkt niet samen met VWZ voor de begeleiding van vluchtelingen. Vluchtelingen in die gemeente zijn daardoor geen cliënt van VWZ en zouden daardoor niet de mogelijkheid hebben een verzoek om steun bij Refugium in te dienen. Dat is te betreuren omdat Refugium geen vluchtelingen binnen haar werkgebied de mogelijkheid van steun wil onthouden. Bij wijze van uitzondering heeft Refugium daarom ook in 2023 aanvragen uit deze gemeente gehonoreerd.

Bestuur

Het bestuur wordt gevormd door :

R.W. (Willem) van Voorst Vader, voorzitter

P.C.T. (Petra) Elbertsen, penningmeester

G.M. (Gabriëlle) Bertels, secretaris

J.M. (Jacomien) Bins-Scheffer, bestuurslid PR & communicatie.

Het bestuur verricht zijn werkzaamheden op vrijwillige basis en ontvangt ten hoogste een onkostenvergoeding. Hiervan is in het verslagjaar geen gebruik gemaakt.

Het bestuur is in het verslagjaar twee maal bij een geweest. Gedurende het gehele jaar was er naar aanleiding van lopende aanvragen intensief - regelmatig ook dagelijks - overleg per e-mail tussen de bestuursleden.

Website

Het bestuur heeft de website (www.refugium.nl) gelanceerd in januari 2014. Daarop zijn onder meer te vinden het aanvraagformulier en het Reglement aanvraagprocedure, waarin de criteria zijn vermeld waaraan een aanvraag moet voldoen.

In 2022 werd de website geactualiseerd en werden diverse berichten geplaatst.

ANBI-Status

Refugium heeft sinds juli 2015 de status van **Algemeen Nut Beogende Instelling** van de belastingdienst. Dat maakt het doen van donaties fiscaal aantrekkelijk.

Refugium streeft een transparante werkwijze na. Dit jaarverslag en de hierin begrepen financiële verantwoording worden op de website gepubliceerd.

Aanvragen in 2023

- algemeen

In 2023 heeft Refugium 16 verzoeken om financiële steun ontvangen. Dit aantal ligt veel lager dan het aantal in 2022 en voorgaande jaren vóór de Coronapandemie.

Oorzaak daarvoor was mogelijk de in augustus 2022 door het kabinet genomen nareismaatregel, die inhield dat gezinsleden na goedkeuring van de nareisaanvraag pas mochten nareizen als een woning was toegewezen aan de asielstatushouder of na een maximale periode van zes maanden. Daardoor zijn veel nareizen tijdelijk opgeschort, hetgeen tot in 2023 heeft doorgewerkt. De hoogste bestuursrechter de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 8 februari 2023 die maatregel onwettig geacht.

Een andere oorzaak is waarschijnlijk dat het VluchtelingenFonds van VluchtelingenWerk heeft besloten per 2023 niet langer een drempelbedrag voor nareiskosten te hanteren van € 750,- maar dit heeft verlaagd naar € 250,-. Omdat Refugium een eigen bijdrage hanteerde van aanvankelijk € 200,- en vanaf 15 januari 2023 € 150,- werd kennelijk de noodzaak om ook bij Refugium een aanvraag in te dienen hierdoor veel minder (zie ook hierna onder gezinshereniging).

Ook in 2023 is het gelukt om de gemiddelde tijd benodigd voor het beslissen op een aanvraag beperkt te houden tot maximaal twee weken. Deze korte beslistijd is mede te danken aan de accurate en volledige aanlevering van aanvraagformulieren en de gevraagde bijlagen door de medewerkers en vrijwilligers van VWZ of de gemeente. Daardoor beschikte Refugium in de meeste gevallen direct over alle benodigde gegevens voor het nemen van een afgewogen en zorgvuldige beslissing.

Refugium handelt met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Refugium behandelt steeds alle verstrekte gegevens vertrouwelijk en gebruikt deze gegevens uitsluitend voor de beoordeling van de aanvraag. Refugium gaat bij de beoordeling van de aanvragen zo veel mogelijk "consistent" te werk, zowel wat betreft de toewijzing als de afwijzing van aanvragen. Als privaat noodfonds ziet Refugium echter in voorkomend geval ook ruimte om als sprake is van een (bijzonder) schrijnende situatie ten voordele van een betrokkene van die consistentie af te wijken of bij hoge uitzondering in afwijking van de strikte toekenningscriteria toch een tegemoetkoming in kosten te verlenen.

- gezinshereniging

13 van de 16 aanvragen betroffen verzoeken van vluchtelingen aan wie een verblijfsvergunning asiel is verleend (statushouders) voor een bijdrage in de kosten van gezinshereniging, met name de kosten van vliegtickets voor nareizende gezinsleden.

Bij de oprichting van Refugium in 2014 werd met het toenmalige VluchtelingenWerk Zeeland afgesproken de toekenning van ondersteuningsaanvragen voor gezinshereniging allereerst ten laste te brengen van het Vluchtelingenfonds Gezinshereniging van VluchtelingenWerk (hierna: het VluchtelingenFonds). Voor zover het VluchtelingenFonds niet in de ondersteuning voorziet, kan een aanvraag ingediend worden bij Refugium. Deze werkwijze werd ook in 2023 voortgezet. Vanaf januari 2023 hanteert het VluchtelingenFonds bij de vergoeding van kosten van gezinshereniging een drempel van € 250,-. Dat betekent dat de ticketkosten voor gezinshereniging boven genoemd bedrag worden vergoed door het VluchtelingenFonds; de eerste € 250,- komt ten laste van de aanvrager. Voor de ten laste van de aanvrager blijvende kosten dient men in de regel een aanvraag in bij Refugium. Zoals hierboven al opgemerkt, lijkt het erop dat door de aanzienlijke verlaging van het drempelbedrag bij het VluchtelingenFonds het aantal aanvragen bij Refugium afneemt.

Wegens de sinds 2022 sterk toegenomen kosten van levensonderhoud verlaagde Refugium de eigen bijdrage per 15 juli 2022 naar € 200,-. Naar aanleiding van de verlaging van het drempelbedrag door het VluchtelingenFonds per januari 2023 verlaagde Refugium per 15 januari 2023 de eigen bijdrage naar € 150,- en vervolgens per 5 mei 2023 naar nihil. Zolang de eigen bijdrage nog gold, werd in enkele gevallen aanleiding gezien om op grond van een bijzondere hardheid de eigen bijdrage kwijt te schelden. Dit betrof met name aanvragen van statushouders die als gevolg van het landelijke gebrek aan woningen nog in een asielzoekerscentrum verbleven en dientengevolge slechts over (beperkt) leefgeld van het COA (en niet over een bijstandsuitkering) beschikten.

Ten einde prudent te blijven omgaan met de beschikbare fondsen wordt, zoals ook op de website in de toekenningscriteria is vermeld, het maximum toekenningsbedrag gehandhaafd op € 1000,-. Refugium denkt hiermee een eenduidig en rechtvaardig beleid te voeren ten aanzien van de aanvragen. Overigens bleef ook de mogelijkheid gehandhaafd in uitzonderingsgevallen bij bijzondere nood een hoger bedrag toe te kennen dan het maximum van € 1000,-.

In twee gevallen werd in situaties waarin aanvragen door het VluchtelingenFonds waren afgewezen, door Refugium toch een bijdrage toegekend.

12 van de 13 aanvragen voor de kosten van gezinshereniging werden toegewezen, één aanvraag is hangende de procedure komen te vervallen. Hierdoor zijn 23 kinderen en 11 volwassenen weer met hun vader en/of moeder, man of vrouw herenigd. Het gemiddeld toegekende bedrag per aanvraag was € 253,- (de toegekende bedragen varieerden van € 150,- tot € 780,-).

- overige aanvragen

Van de overige drie aanvragen betroffen er twee een bijdrage in legeskosten voor een verblijfsvergunning op de grond humanitair tijdelijk respectievelijk op de grond uitoefening privéleven als bedoeld in artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Het derde verzoek betrof een bijdrage voor de kosten van exit visa in het kader van gezinshereniging voor een groot gezin uit een land, dat een dergelijke eis stelt aan het vertrek. Refugium heeft aanleiding gezien een bedrag voor deze kosten toe te kennen. De kosten van deze aanvragen betroffen in totaal € 2.914,-.

Sponsoring

Refugium heeft in 2023 van een jongerenkoor en -combo en diverse kerkelijke gemeenten donaties ontvangen. Daarnaast waren er donateurs, die hun giften via VWZ aan Refugium ten goede lieten komen. Er is verder onderzocht welke fondsen kunnen worden verzocht om Refugium te subsidiëren.

De teamleiders van VWZ en de bestuursleden van Refugium attendeerden potentiële donateurs in de regio op mogelijkheden voor giften aan Refugium. In dat kader werd gelobbyd, genetwerkt, en informatie over Refugium gegeven.

Voor zover de contactgegevens van donateurs bekend waren, werd per e-mail een bedankbrief voor hun donatie gezonden. Tevens is het jaarverslag aan de donateurs toegezonden.

Financiën 2023

- inkomsten

Het beginsaldo 2023 bedroeg € 118.905,58. Refugium heeft in 2023 € 3.309,00,- aan baten ontvangen. De baten bestonden voor € 1.905,- uit donaties. De gemeente Terneuzen droeg € 1.400,- bij op basis van een afspraak tussen de gemeente en Refugium over aanvragen die in die gemeente bij ons fonds worden gedaan.

- kosten

De kosten van Refugium bedroegen in 2023 € 107.162,17. Waarvan € 100.000,- bestond uit een overboeking van de rekening courant naar de spaarrekening van Refugium. Het bestuur heeft besloten om, gezien de gunstige renteontwikkeling, sparen als middel in te zetten om de tegoeden van het fonds te beheren.

Van de € 7.162,17 aan reguliere kosten is € 6.444,00 uitgekeerd als gift op basis van een aanvraag bij het fonds. De overige kosten betreffen bankkosten en bureaunkosten bestuur (o.a. website).

Het batig saldo aan het einde van 2023 bedroeg €15.052,41.

Op de spaarrekening is € 230,14 aan rentebaten ontvangen.

Het bestuur heeft besloten om een aanvrager het restant van een openstaande lening die in 2021 is afgesloten kwijt te schelden. Van de lening stond nog € 130,- open.

Financieel jaaroverzicht 2023 rekening courant

<i>beginsaldo 01-01-2023</i>	<i>118.905,58</i>		
		KOSTEN	BATEN
bureaunkosten		515,01	
bankkosten		203,16	
aanvragen fonds		6.444,00	
tegenboeking donaties		0,00	
saldo mutaties naar spaarrekening		<u>100.000,00</u>	
		107.162,17	
tussentijdse verrekening VWZ			0,00
donaties			1.905,50
bureaunkosten			3,50
teruggave aanvragen			0,00
Terneuzen			1.400,00
saldo mutaties van spaarrekening			<u>0,00</u>
			3.309,00
<i>saldo rekening courant</i>	<i><u>15.052,41</u></i>		

Financieel jaaroverzicht 2023 spaarrekening

<i>beginsaldo oktober 2023</i>	<i>0,00</i>		
		AF	BIJ
naar spaarrekening			100.000,00
van spaarrekening		0,00	
basis rente 30 december 2023			230,14
<i>saldo spaarrekening</i>	<i><u>100.230,14</u></i>		

Doelen 2024

De gemeenten in Nederland moeten in de eerste helft van 2024 in de huisvesting van 18.750 statushouders voorzien. Dit aantal is berekend op basis van de te verwachten inwilligingen van asielaanvragen in de periode 1 oktober 2023 t/m 31 maart 2024 (zie: brief van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de Minister van Binnenlandse Zaken van 10 november 2023 aan commissarissen van de Koning, gedeputeerden, burgemeesters en wethouders, en corporatiebestuurders, alsmede de bekendmaking door de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid in Staatscourant Nr. 31628 van 8 december 2023).

Te verwachten valt dan ook dat het aantal gezinsherenigingen in 2024 op ongeveer het niveau van 2023 zal blijven (in 2023 kwamen ruim 10.000 personen in het kader van gezinshereniging naar Nederland, (zie: Monthly Report on Asylum Applications in The Netherlands van januari 2024 van de Immigratie- en Naturalisatiedienst)).

In de afgelopen jaren is gebleken dat vluchtelingen hun weg naar Refugium weten te vinden. Refugium heeft de afgelopen jaren bewezen dat zij voorziet in een behoefte. In deze tijd van toenemend individualisme en economische afwegingen probeert zij enige menselijke waardigheid te bevorderen, te meer nog als het gaat om de belangen van kinderen. De huidige financiële toestand van Refugium is, mede dankzij eerdere grote giften van een particulier fonds, niet zorgelijk. Echter om ook in de komende jaren ons werk te kunnen blijven doen, blijven donaties nodig in dezelfde omvang als de uitgaven. Stichting Refugium hoopt ook in 2024 voor de toekomst weer voldoende fondsen te kunnen verwerven.